21/10/2025

«Μιλώντας για τους Αγίους του Θεοβαδίστου Όρους»: Ο Αρχιεπίσκοπος Σινά Συμεών στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…»

/ Ενορίες

Τέτοιος τόπος που επιλέγεται για αγώνα πνευματικό δεν μπορεί να μη βγάλει αγίους. Γιατί ο τόπος δεν μπορούσε να παρηγορήσει, παρά μόνο ο κατά Θεόν ερωτάς τους, η γλυκύτητα στην ψυχή τους, που αυτό είναι πρωτίστως θέμα της καρδιάς.

- Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς

Ξεκίνησε την Δευτέρα 20 Οκτωβρίου ο κύκλος πνευματικών συζητήσεων «Από την

Αλήθεια στη Ζωή» που διοργανώνει η συντακτική επιτροπή του περιοδικού της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς ”Πειραϊκή Εκκλησία”, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς.

Στην πρώτη συνάντηση προσκεκλημένος ήταν ο Σεβασμιώτατος **Αρχιεπίσκοπος Σινά,** Φαράν και Ραϊθώ, κ. Συμεών και πραγματοποιήθηκε λίγες ημέρες πριν την επισκοπική χειροτονία του. Η συζήτηση είχε θέμα **«Μιλώντας για τους Αγίους του Θεοβαδίστου Όρους»** και συμμετείχαν ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Μιλτιάδης Ζέρβας, Διευθυντής του περιοδικού ”Πειραϊκή Εκκλησία” και ο Αρχισυντάκτης του περιοδικού κ. Γεώργιος Ανανιάδης, Θεολόγος και Εικαστικός.

Η συζήτηση αποτέλεσε μια βαθιά πνευματική και ιστορική περιήγηση στον τόπο και την παράδοση του Σινά, στη μοναστική του ζωή και στους αγίους που έλαμψαν εκεί. Ο Σεβασμιώτατος εξέφρασε αρχικά τη χαρά και την ευλογία που νιώθει να μιλά για τη Μονή στην ιδιαίτερη πατρίδα του, τον Πειραιά. Αναφέρθηκε στις δυσκολίες που αντιμετώπισε η Μονή και στη θεία βοήθεια που ενισχύει τη ζωή της, υπογραμμίζοντας πως παρά τις δοκιμασίες, το Σινά εξακολουθεί να αποτελεί φάρο πίστης και πνευματικότητας.

Η συζήτηση εστιάστηκε στη μακραίωνη ιστορία της Μονής του Σινά. Η ίδρυσή της

αποδίδεται στον αυτοκράτορα Ιουστινιανό, ο οποίος τον 6ο αιώνα οικοδόμησε το φρούριο γύρω από την Αγία Βάτο, το σημείο όπου ο Μωυσής είδε τη φλεγόμενη βάτο χωρίς να κατακαίγεται. Ο Σεβασμιώτατος εξήγησε πως η μοναχική ζωή στο Σινά είχε αρχίσει πολύ νωρίτερα, ήδη από τα τέλη του 2ου αιώνα, όταν οι πρώτοι ασκητές εγκαταστάθηκαν στην άνυδρη χερσόνησο, ζώντας σε σπηλιές και λαύρες, επιδιώκοντας την ένωση με τον Θεό μέσα από την ησυχία της ερήμου. Ο Ιουστινιανός, επιθυμώντας να προστατεύσει τον τόπο, περιέκλεισε μέσα στα τείχη την Αγία Βάτο, δημιουργώντας ένα μοναδικό κέντρο πνευματικής ζωής.

Ο όρος «Θεοβάδιστος» που συνοδεύει το όρος Σινά υποδηλώνει τον τόπο όπου ο ίδιος ο Θεός «βάδισε» και φανερώθηκε στους ανθρώπους. Η θεοφάνεια του Θεού προς τον Μωυσή και η παράδοση των Δέκα Εντολών καθιστούν τον τόπο ιερό. Ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι το Σινά, πέρα από μοναστικό κέντρο, είναι πρωτίστως άγιος τόπος – ένας χώρος ανοιχτός σε όλους, χωρίς άβατο, καθώς προορίζεται για την προσκύνηση όλων των πιστών.

«Ο τόπος αυτός όμως δεν ήταν προορισμένος για να γίνει μοναχικός τόπος Είναι άγιος τόπος. Δηλαδή έχουν εξελιχθεί γεγονότα μεγάλα της σωτηρίας του

ανθρώπου εκεί. Οπότε δεν μπορεί να αποκλείσει κανείς κανέναν από όταν είναι προσκυνητής της Αγίας Βάτου ή της Αγίας Κορυφής του όρους της Θεοφανείας και όπως αυτά τα γεγονότα έχουν περιγραφεί πανέμορφα στην Παλαιά Διαθήκη με έναν έντονα δυνατό λογοτεχνικό τρόπο.»

Μέσα από την αφήγησή του, αποκαλύπτει το Σινά ως κοιτίδα του ορθόδοξου μοναχισμού. Μαζί με τις ερήμους της Νιτρίας και της Θηβαΐδος, το Σινά αποτελεί έναν από τους πρώτους τόπους όπου άνθησε ο ασκητισμός. Εκεί βίωσαν την πνευματική κάθαρση και τη θεωρία του Θεού πλήθος αγίων, όπως ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, ο Άγιος Νείλος, ο Άγιος Ησύχιος, ο Άγιος Φιλόθεος, ο Άγιος Γρηγόριος και πολλοί άλλοι.

Οι Πατέρες του Σινά διαμόρφωσαν τον πυρήνα της νηπτικής θεολογίας και της εμπειρίας του ακτίστου φωτός, της εσωτερικής εκείνης λαμπρότητας που φωτίζει τον άνθρωπο μέσα από την προσευχή και την καθαρότητα της καρδιάς.

Η αναφορά στον Άγιο Ιωάννη της Κλίμακος είχε ιδιαίτερη θέση στη συζήτηση. Ο Σεβασμιώτατος εξήγησε τη σημασία του έργου «Κλίμαξ», που παρομοιάζει την πνευματική πορεία του ανθρώπου με μια σκάλα που οδηγεί προς τον ουρανό. Κάθε

σκαλί αντιπροσωπεύει μια αρετή και κάθε πτώση έναν πειρασμό.

Η εικόνα της Κλίμακος, γνωστή σε όλη την Ορθοδοξία, απεικονίζει μοναχούς που ανεβαίνουν προς τον Χριστό ενώ δαίμονες προσπαθούν να τους ρίξουν. Ο Σεβασμιώτατος τόνισε πως η αλήθεια της εικόνας αυτής αποτυπώνει την πραγματικότητα της πνευματικής ζωής: η άνοδος προς τον Θεό συνοδεύεται πάντοτε από αγώνα, πτώσεις και ταπείνωση. Η πτώση, όπως είπε, δεν ακυρώνει τον αγώνα, αλλά γίνεται ευκαιρία για μετάνοια και ανανέωση.

Ο Αρχιεπίσκοπος μίλησε και για τη δική του εμπειρία στο Σινά, περιγράφοντας την πρώτη του επίσκεψη το 1979. Η ανάβαση στην Αγία Κορυφή και η ανατολή του ήλιου πάνω από τις γρανιτένιες κορυφές του όρους αποτέλεσαν γι’ αυτόν αποκάλυψη. Στην απεραντοσύνη της ερήμου, όπου τίποτε δεν αποσπά τον νου, ο άνθρωπος στρέφεται εξ ολοκλήρου προς τον Θεό.

Η έρημος, σημειώνει, είναι τόπος θεοφανειών και εσωτερικής ελευθερίας. Μόνο ψυχικά υγιής και πνευματικά ώριμος άνθρωπος μπορεί να αντέξει την απομόνωση και τη σιωπή της, καθώς η έρημος λειτουργεί ως καθρέφτης της ψυχής.

«Τέτοιος τόπος που επιλέγεται για αγώνα πνευματικό δεν μπορεί να μη βγάλει αγίους. Γιατί τι ωθεί μια ψυχή να πάει σε ένα τέτοιο τόπο που είναι τόσο απαρήγορος; Σημαίνει ότι έχει βρει τρόπο να παρηγορείται αλλιώς, είναι η εσωτερική παρηγοριά αυτή που γλυκαίνει την ψυχή. Αυτοί οι άγιοι την αρετή και το φως και τον πόθο προς το Θεό δεν τον έζησαν εγκεφαλικά, τον ζούσαν έντονα καρδιακά.

Γι’ αυτό και δεν ήταν απαρηγόρητοι. Γιατί ο τόπος δεν μπορούσε να παρηγορήσει, παρά μόνο ο κατά Θεόν ερωτάς τους, η γλυκύτητα στην ψυχή τους, που αυτό είναι πρωτίστως θέμα της καρδιάς.»

Η αφήγηση πέρασε κατόπιν στην ιστορική διάσταση. Ο Σεβασμιώτατος περιέγραψε τις επιδρομές που υπέστη το Σινά και η Ραϊθώ από διάφορους λαούς, με αποτέλεσμα να γίνουν τόπος μαρτυρίου για τους μοναχούς. Οι Άγιοι των Σινά και Ραϊθώ, αποτελούν μάρτυρες της πίστης και σύμβολα της αντοχής της Εκκλησίας μέσα στην ιστορία.

Παράλληλα, αναφέρεται η ύπαρξη γυναικείου μοναχισμού στην περιοχή ήδη από τον 4ο αιώνα, με την Αγία Επιστήμη να ηγείται γυναικείας κοινότητας στη Φαράν, ένα φαινόμενο σπάνιο για την εποχή, καθώς η περιοχή θεωρούνταν ιδιαίτερα τραχιά και δύσβατη.

Στη συνέχεια, ο Σεβασμιώτατος μίλησε με συγκίνηση για την Αγία Αικατερίνη, τη

μεγάλη προστάτιδα της Μονής. Τόνισε ότι η παρουσία της Αγίας, με τη γυναικεία της ευγένεια, τη μόρφωση και το μαρτύριό της, μετέβαλε πνευματικά τη ζωή του τόπου.

Οι μοναχοί, μέσα στη σκληρότητα του ασκητισμού, είχαν ανάγκη από τη γλυκύτητα και την τρυφερότητα της Αγίας. Η τιμή προς το λείψανό της αντικατέστησε σταδιακά την παλαιά τιμή προς τον προφήτη Μωυσή. Ο Σεβασμιώτατος περιέγραψε με σεβασμό τη θαυμαστή ευωδία και τη μυροβλυσία του ιερού λειψάνου, καθώς και προσωπικά βιώματα που μαρτυρούν τη συνεχή παρουσία και τη χάρη της Αγίας.

Στο τέλος της συζήτησης, ο Σεβασμιώτατος μίλησε για τον αγώνα του μοναχού, για την ταπείνωση, την προσευχή και την πίστη που δεν είναι θεωρία ή ιδεολογία, αλλά ζωή. Η αληθινή πνευματικότητα, είπε, βιώνεται στην καρδιά, μέσα από την κοινωνία με τον Θεό και τους αδελφούς. Υπογράμμισε τη σημασία της κοινότητας, της υπακοής και της συμμετοχής στη ζωή της Εκκλησίας. Μια ψυχή που ζει εκκλησιαστικά δεν σκανδαλίζεται από τις αδυναμίες των άλλων, διότι γνωρίζει ότι όλοι είναι υποψήφιοι για όλα, για το καλό και το κακό.

Η αφήγηση έκλεισε με τον Σεβασμιώτατο να εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για την ευκαιρία να μοιραστεί την εμπειρία του Σινά και ζήτησε τις προσευχές όλων, επιμένοντας ότι η προσευχή κάθε ανθρώπου, όσο μικρή κι αν φαίνεται, έχει δύναμη ενώπιον του Θεού.

ΝΙΚΑ
ΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΤΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ